

Omkring 1908 har Johannes Bruun's Boghandel udgivet et lille hæfte med billeder af nogle af Roskildes kilder og en kort beskrivelse af hver enkelt kilde.

Hæftets format er beskedne 14,5 x 8,5 cm, og er bortset fra for- og bagside i sort/hvidt tryk.

Billederne af kilderne er perforerede i den venstre side, så de har kunnet rives ud af heftet og fungere som postkort, idet de på bagsiden er påtrykt de fornødne informationer hertil (trykt i rødt)

Det affotograferede eksemplar af heftet har tilhørt lokalhistorikeren m.m. Arthur Fang, som har påført nogle få kommentarer om Maglekilde og Louisekilde.

Tekstforfatteren er ukendt.

Rindeliga's skrevet 1908.

ROSKILDE KILDER.

Næst efter Domkirken er de mange Kilder absolut Roskildes største Seværdighed. For en Mængde Mennesker er Roskilde kun Domkirkers og Kildernes By. Mest er den dog det sidste, thi Roskilde er uløseligt knyttet til sine Kilder. En af dem har givet Byen dens Navn og har i de urfjerne Tider, da Staden blev grundlagt, været en uomgængelig Betingelse for dens Tilblivelse.

Der findes ikke den By i Danmark, der er saa kilderig som Roskilde, og dog vældet i tidligere Tider Kilderne i et endnu større Antal og med endnu mægtigere Væld. Gamle Forfattere opregner 24 Kilder og offentlige Brønde i Roskilde, nu tælles der omkring ved en halv Snes.

VERDENSPOSTFORENINGEN.

(UNION POSTALE UNIVERSELLE.)

BREVKORT — CARTE POSTALE

Korrespondance

Adresse

Johs. Bruuns Boghandel, Roskilde. Eneret

1924 meddelte Hr. Beken Eger af Mineralvandfabriken
mig at en anden Maalig koster paa 1800 l. pr
Ullinit = 2,592,000 pr Døgn = 2 1/2 Mill. l. v.

altsaa en lille Million l. p. aann
Aaret l. v.

Tekstforfatteren har m.h.t. Maglekilde gjort sig skyldig i en "brøler" idet vedkommende skriver om at vandet løber ud af et løvehoved.

Det er uomtvisteligt at kunstneren har tænkt det som sin udgave af havguden Neptun.

Det er formentlig hverken første eller sidste gang at der sker denne forveksling, men det ændrer jo ikke på oplevelsen af et drabeligt kontrafej, som har udspøjet mange, mange millioner liter vand gennem tiderne.

MAGLEKILDE

er den første og største af alle Byens Kilder. Den er beliggende Vest for Domkirken, og man naar til den ved at følge Maglekildestræde, der udgaar fra Domkirkepladsen lige neden for Taarnene. Først kommer man til et stort, ovalt Bassin, hvor man ser Vandet ustandseligt vælde op gennem Sandbunden. Fra dette Bassin ledes Vandet under Bygningerne ned til det berømte Løvehoved, som man kommer til ved at gaa Maglekildestræde til Ende og dreje til højre ned ad Maglekildebakken. Gennem Løvehovedet styrter der 6 Tønder Vand i Minuttet ned i Kummen nedenfor, herfra ledes Vandet paa sin Vej mod Fjorden over fire Møller. Tidligere laa der en Papirmølle i umiddelbar Nærhed af Kilden, og en Tid var den indlemmet i „Maglekilde Kuranstalt“, hvis træklædte Bygninger endnu adskiller Bassinet fra Løvehovedet.

Maglekilde er Roskildes Navngiver. Dette forstaas bedre, naar det oplyses, at Kilden ogsaa benævnes Roarskilde, Rosenkilden og Roskilden (Hestekilden).

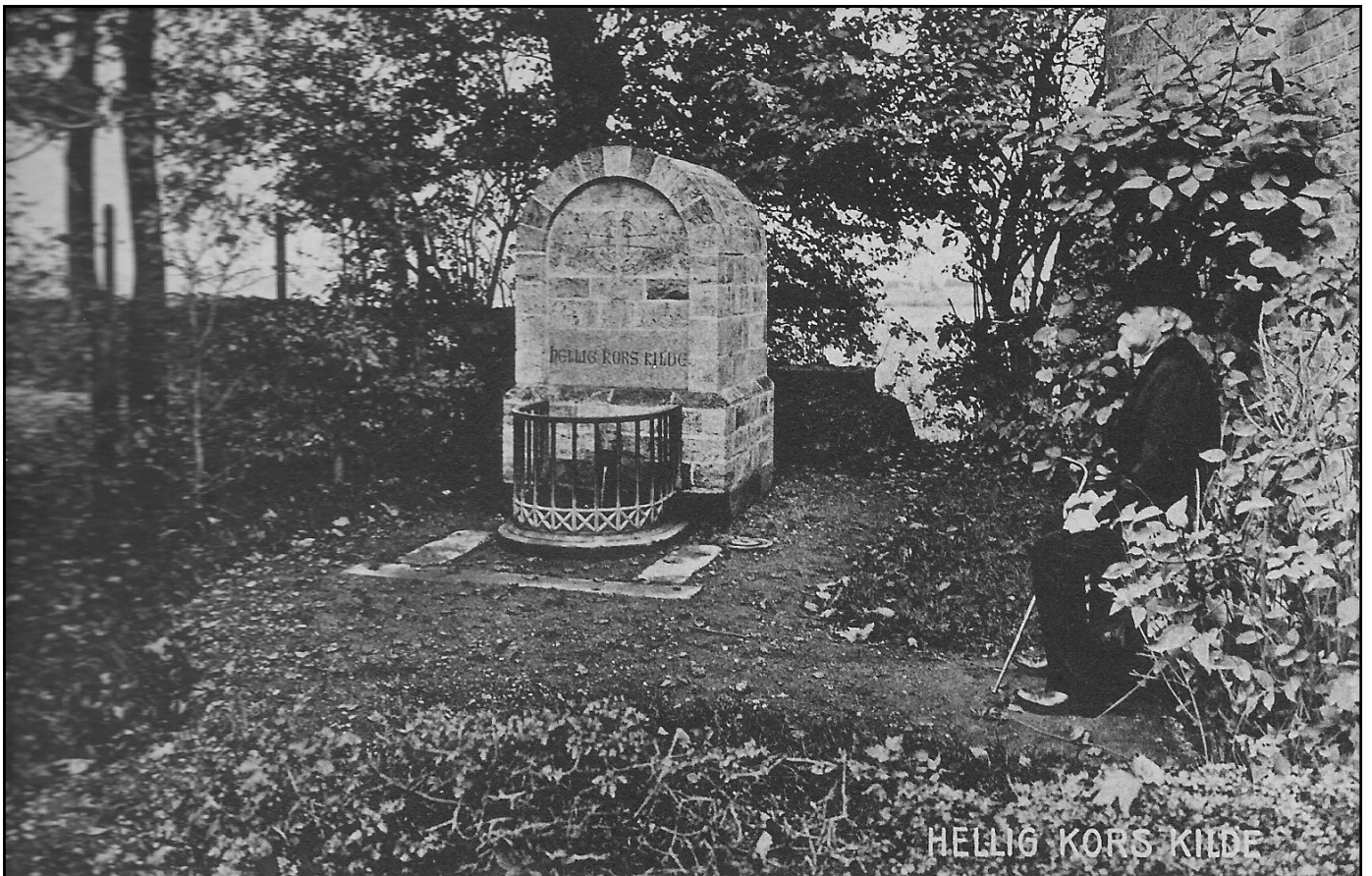
7/2. Belemmen har 2 a 3 Tønder i Minuttet = 8 l.

MAGLEKILDE .

HELLIG KORS KILDE

er den, der i Berømmelse kommer næst efter Maglekilde. Den ligger uden for Byen, og man naar ud til den ved stadigvæk at fortsætte gennem Algade, Skomagergade, Støden, forbi Vandværket og et Stykke ud ad Vejen. Før man naar den røde Bygning, vil man da paa højre Side af Vejen lægge Mærke til et smukt Kildemonument, omgivet af Træer og Buske. En egentlig Kilde er det ikke, kun et Monument over den gamle, berømte Hellig Kors Kilde, som Byen lod opføre 1906 efter Tegning af Arkæologen, Professor Jacob Kornerup. Tidligere havde Kilden et stort rigt Væld, og dens Vand blev berømt, da det i 1729 blev hentet til København for at heldbrede Kong Frederik IV. Siden den Tid har Kilden tilige Navnet „Kongekilden“, og lige til Frederik VII blev Konge, lod Hofholdningen stadig hente Vand fra den. I Fyrrene blev Vandet fra Hellig Kors endog udbudt til Salg i København til en Skilling pr. Flaske, og en Tid blev det udskænket fra Toppen af Rundetaarn. Det gamle Hus lige over for Kilden er opført ca. 1740 som Bolig for en Opsynsmand.

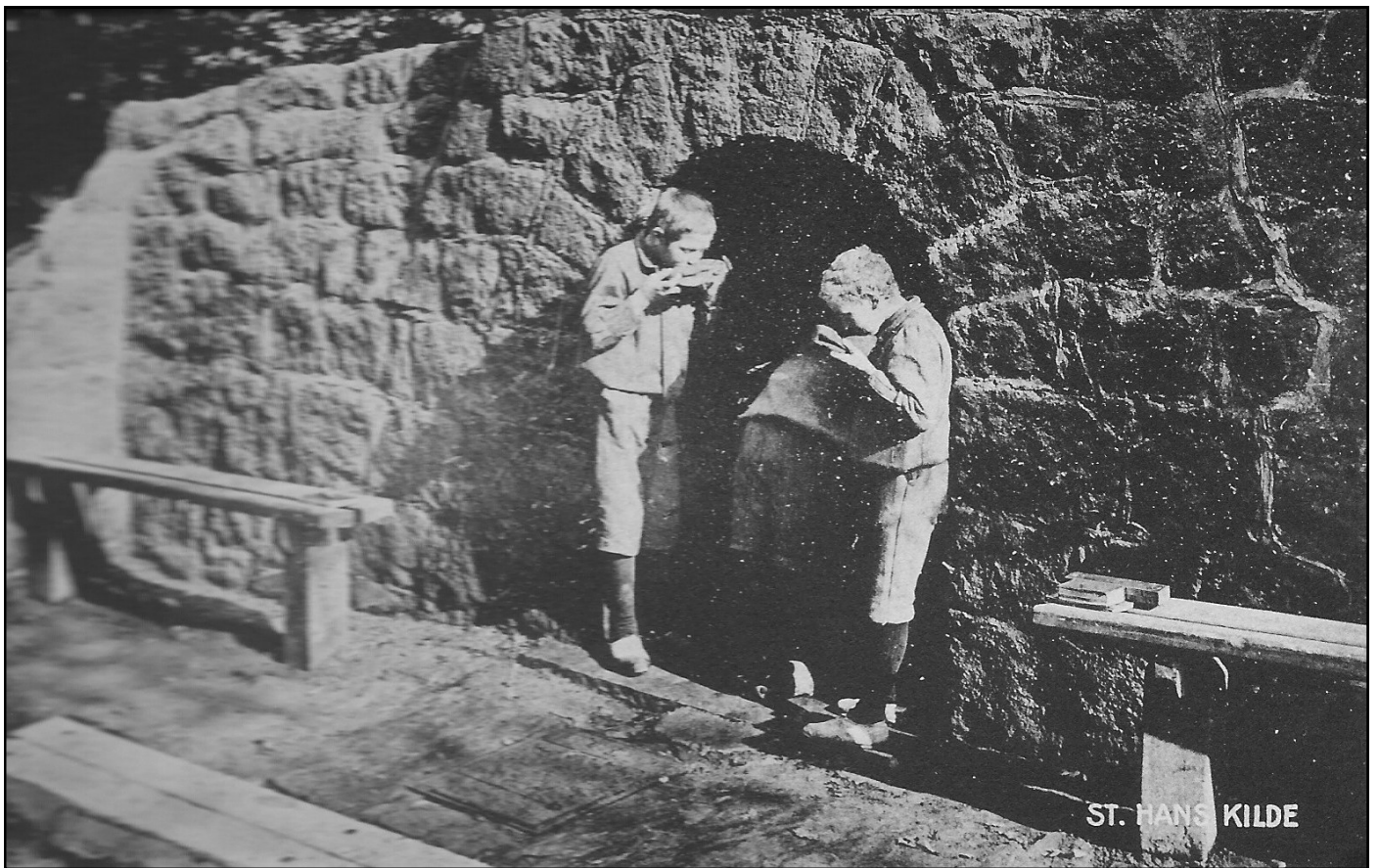
HØJBRØND KILDE

holdes nu ligesom Hellig Kors kunstig vedlige, men i ældre Tid regnedes den blandt Byens betydelige Væld. Man kommer til Højbrønd ved paa Tilbagevejen fra Hellig Kors at drage til venstre ned ad en Sidevej, forinden man naar Skomagergade. Stort mere end et Cementbassin, hvorud over et fantastisk Delfinhoved luder, er der ikke at se. Og for at faa „Kilden“ til at give Vand, er det nødvendigt at drage i et Haandtag, saa viser der sig et ikke alt for kraftigt Vandværksvæld.

ST. HANS KILDE.

I den vestlige Del af Byen ligger endnu St. Hans Kilde. Gaar man fra Domkirkepladsen mod Nord ned ad Fjorden til gennem den smukke Strandallé har man St. Hans Kilde paa højre Haand et Øjeblik efter at den første Sidevej er passeret. Kildens Udløb er kønt arrangeret i en Nische, opmuret af Granit; den bryder imidlertid op af Jorden et Stykke inde paa Marken bagved. Kilden har sit Navn fra en gammel, forlængst nedrevet Kirke. I ældre Tid blev dens Vand ledet ned til Kannikernes Badstue, der laa længere nede i den nuværende Strandallé.

ST. GERTRUDS KILDE.

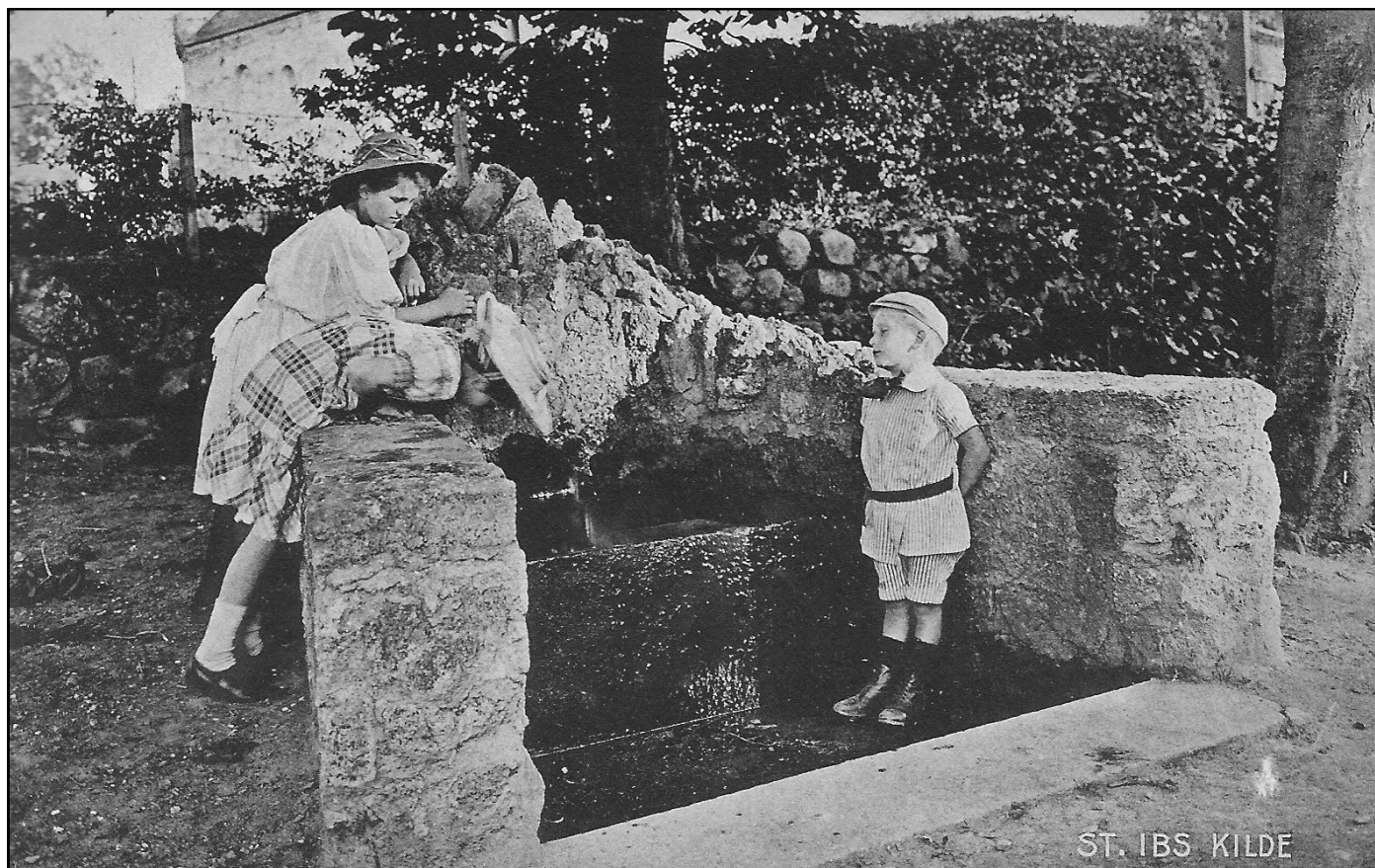
Gaar man fra St. Hans Kilde videre ned ad Strandalléen og drejer ved den lille Springvandsdreng til højre op ad Stien, naar man ud paa Olsghadesbakken. Lige over for Forlystelsesetablisementet „Trægaarden“ finder man i en stensat Fordybning St. Gertruds Kilde. Der er intet videre at bemærke om denne Kilde, end at den har sit Navn fra et gammelt St. Gertruds Kloster, der har ligget der i Nærheden.

ST. IBS KILDE.

Fortsætter man Spadsereturen ned ad Olsgadesbakken (Frederiksborgvej), undgaar man ikke paa venstre Side af Vejen at lægge Mærke til en gammel, graa, forfalden Bygning. Det er St. Ibs Kirkeruin. Følger man Vejen til venstre omkring Kirkegaarden, vil man komme til St. Ibs Kilde. Under skønne Kastanier flyder den gamle Kilde bag Kirkegaards-gærdet frem fra en Traadstensopsætning. St. Ibs Kildens Vand afsætter et ejendommeligt, brunrødt Lag, som man skulde antage var Jern. Det har ogsaa en særlig Smag, men det er ikke tilraadeligt at drikke det, da Vandaarene sikkert har deres Leje inde paa Kirkegaarden.

Kilden hed en Tid Dr. Holgers Kilde, fordi den berømte medicinske Professor, Dr. Holger Jacobæus havde undersøgt Vandet og fundet ud, at det skulde være det allerbedste i Roskilde. Dette er dog neppe Tilfældet.

KLOSTERKILDEN

er den smukkeste beliggende af alle Byens Kilder, men den er desværre utilgængelig for Publikum. Da Haven, hvori den ligger, blev solgt til St. Maria Hospital, undlod Byen at tage de fornødne Reservationer for Kildens Vedkommende, og den blev da indhegnet og fuldstændigt afspærret. Tidligere havde denne skønne Plet været almindelig tilgængelig, og mens Holger Drachmann i Firserne boede i Roskilde, var Klosterkilden et af hans Yndlingsopholdssteder. Han har da ogsaa besunget den i et Digt i Samlingen „Dybe Streng“.

Terrainet omkring Klosterkilden, der i de skiftende Tider ogsaa har baaret Navnene Sortebrødrekilden og Apothekerkilden, er ualmindeligt vandrigt. I Trediverne kunde man der tælle henved 30 Kildevæld, og endnu bryder der Kilder frem snart hist, snart her i den stensatte Forsænkning.

LOUISEKILDE.

I Ly bag Klostermarkens høje Træer, selv omgivet af en lille Trægruppe, risler der en fredelig, lille Kilde. Her paa dette Sted har som saa mange andre Steder i Kildebyen en Vandaare søgt frem i Dagens Lys, og en venlig, gammel Dame, en Konventualinde i det adelige Jomfrukloster, har da med Sans for Natur og Skønhed skabt denne lille Kildeidyl. Louisekilde er den yngste og spinkleste, men ikke den mindst skønne af Roskilde Kilder.

7/ Sesame Louise Charlotte v. Winffan 1/1872.

JOHANNES BRUUN'S BOGHANDEL
ROSKILDE

STØRSTE UDVALG I
PROSPEKTKORT OG SOUVENIRS
FRA
ROSKILDE OG OMEGN